

Wrocław, 10 kwietnia 2017 roku

WK.WR.40.10.2017.335

**Pan
Marek Fedoruk
Burmistrz Szczawna-Zdroju**

**ul. Kościuszki 17
58-310 Szczawno-Zdrój**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 561), przeprowadziła w okresie od 10 stycznia do 21 marca 2017 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Miejskiej Szczawno-Zdrój. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli podpisanym 21 marca 2017 r., którego jeden egzemplarz został przekazany Burmistrzowi.

Ponadto, w okresie od 7 do 17 marca 2017 r., przeprowadzono kontrolę gospodarki finansowej Teatru Zdrojowego im. H. Wieniawskiego w Szczawnie-Zdroju. W oparciu o ustalenia kontroli, zawarte w odrębnym protokole, Izba wystosowała do Dyrektora tej jednostki wystąpienie pokontrolne, przekazane Panu Burmistrzowi do wiadomości.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracowników urzędu, którzy przygotowywali materiały do kontroli, udzielali niezbędnych wyjaśnień oraz podejmowali, na wniosek kontrolujących działania, które pozwoliły na wyeliminowanie niektórych nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli.

Kontrola wykazała nieprawidłowości i uchybienia spowodowane między innymi błędną interpretacją przepisów oraz niedostateczną starannością w ich przestrzeganiu. Nieprawidłowości wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

W bilansie Urzędu za rok 2015 w pozycji B.II.4 – Pozostałe należności, wykazano kwotę 965.684,63 zł stanowiącą persaldo konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w kwocie 1.870.929,80 zł, pomniejszone o odpis aktualizujący należności w kwocie 928.705,17 zł (konto 290 „Odpisy aktualizujące należności”) i powiększone o należności w kwocie 23.460 zł (konto 240 „Pozostałe rozrachunki”). Z danych z ewidencji kont ksiąg pomocniczych prowadzonych do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wynikało, że należności wynosiły 1.949.709,18 zł, zobowiązania wynosiły 78.779,38 zł. Powyższe stanowi naruszenia art. 4 ust. 2 oraz art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm., obecnie

obowiązujący Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.) zgodnie z którym zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną, a wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów ustala się oddzielnie.

Nie dokonano odpisu aktualizującego należności, o którym mowa w art. 35b ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy o rachunkowości, w kwotach 110.970,11 zł (należność główna) i 57.744,30 (odsetki), dot. ustanowionego prawomocnym postanowieniem sądu nakazu zapłaty z tyt. zwrotu bonifikaty, udzielonej w związku z zakupem lokalu mieszkalnego, dla której postępowanie egzekucyjne prowadzone przez komornika okazało się bezskuteczne.

W okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do 30 września 2016 r. Gmina zapłaciła odsetki w kwocie 3.151,50 zł za opóźnienia w zapłacie zobowiązań, w tym z tytułu uregulowania kary za wydanie decyzji administracyjnej po terminie. Powyższe stanowiło naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm., obecnie obowiązujący Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.) stosownie do którego wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W sprawozdaniach budżetowych Rb-27S (kolumna 15) i Rb-PDP (kolumna 6) za lata 2014 i 2015 wykazano skutki wynikające z decyzji organu podatkowego wydanych na podstawie art. 67a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r., poz. 749, ze zm., Dz.U. z 2015 r., poz. 613 ze zm. obecnie obowiązujący Dz.U. z 2017 r., poz. 201 ze zm.) w latach wcześniejszych niż te których sprawozdania dotyczyły, w kwotach odpowiednio: w 2014 r. – 57.471,40 zł, w 2015 r. – 55.671,40 zł oraz w 2014 r. – 15.000 zł w wysokości spłaconej raty. Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 11 lit. b załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 119 ze zm., obecnie obowiązujący Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.) w przypadku podjęcia przez organ podatkowy decyzji o odroczeniu terminu płatności lub rozłożeniu na raty zapłaty podatku bądź zaległości podatkowej, skutki finansowe wynikające z tych decyzji powinny być wykazywane za kolejne okresy sprawozdawcze w roku, w którym została wydana decyzja. Sprawozdania Rb-PDP w zakresie skutków udzielonych ulg winny być zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S za ten sam okres, w myśl § 8 ust. 3 załącznika nr 39 do ww. rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W zakresie dochodów budżetowych

W jednym przypadku, na cztery objęte kontrolą, nadpłatę w kwocie 1.582 zł, powstałą w miesiącu kwietniu 2015 r. (podatek od nieruchomości - osoba prawna) zaliczono na poczet 10 raty podatku za 2016 r., zamiast na bieżące zobowiązanie podatnika tj. ratę za m-c maj 2015 r. Ponadto organ podatkowy dokonał w dniu 22 listopada 2016 r. zwrotu nadpłaty w podatku od nieruchomości za 2015 r. w kwocie 122,72 zł dla podatnika, który posiadał bieżące zobowiązania. Stosownie do postanowień art. 76 § 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r., poz. 749

ze zm., Dz.U. z 2015 r., poz. 613 ze zm., obecnie obowiązujący Dz.U. z 2017 r., poz. 201 ze zm.): „Nadpłaty wraz z ich oprocentowaniem podlegają zaliczeniu z urzędu na poczet zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę, odsetek za zwłokę określonych w decyzji, o której mowa w art. 53a, oraz bieżących zobowiązań podatkowych, a w razie ich braku podlegają zwrotowi z urzędu, chyba że podatnik złoży wniosek o zaliczenie nadpłaty w całości lub w części na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych, z zastrzeżeniem § 2”.

W zakresie wydatków budżetowych

W 2014 r. trzy transze dotacji dla Miejskiego Klubu Sportowego w Szczawnie-Zdroju na realizację zadania publicznego przekazane zostały w wysokości i terminach niezgodnych z zawartą umową dotacyjną. Po terminie wynikającym z umowy przekazano również 2 transze dotacji dla Stowarzyszenia Klubu Abstynenta „Nowe życie” na realizację zadania publicznego w 2015 r. Powyższe stanowiło naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 3 powołanej ustawy o finansach publicznych, stosownie do którego, wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W zakresie gospodarki mieniem

Nie sporządzano i nie podawano do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do (...) dzierżawy, w przypadku gdy po wygaśnięciu umowy dzierżawy zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierały kolejne umowy, których przedmiotem była ta sama nieruchomość. Stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2014 r., poz. 518 ze zm., Dz.U. z 2015 r., poz. 782, ze zm., obecnie Dz.U. z 2016 r., poz. 2147 ze zm.) właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w (...) dzierżawę.

W dwóch przypadkach zbycia nieruchomości w trybie przetargowym w zawiadomieniu przesłanym osobie ustalonej jako nabywca wyznaczono termin podpisania aktu notarialnego krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia (3 i 4 dni od dnia doręczenia zawiadomienia), co było niezgodne z 41 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2014 r., poz. 518 ze zm., Dz.U. z 2015 r., poz. 782, ze zm., obecnie Dz.U. z 2016 r., poz. 2147 ze zm.).

W postępowaniach dotyczących sprzedaży nieruchomości prowadzonych w trybie bezprzetargowym Gmina pobierała od potencjalnych nabywców zaliczki tytułem przygotowania nieruchomości do sprzedaży. Na podstawie próby wybranej do kontroli ustalono, że gmina w kontrolowanym okresie pobrała w formie zaliczki środki w łącznej wysokości 2.383,50 zł w oparciu o zapis § 1 ust. 1 zarządzenia nr 84/07 Burmistrza Szczawnia-Zdroju z dnia 21 listopada 2007 r. w sprawie określenia zasad sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz najemców, zgodnie z którym „czynności związane ze sprzedażą lokalu podejmowane są po złożeniu przez najemcę wniosku o nabycie lokalu i wniesieniu zaliczki na pokrycie kosztów przygotowania nieruchomości do

sprzedaży”. W myśl art. 25 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje (...) burmistrz. Gospodarowanie to polega m. in. na wykonywaniu czynności określonych w art. 23 ust. 1, obejmujących również zapewnienie wyceny zbywanych nieruchomości.

Ujawniony podczas przeprowadzonej w 2013 r. inwentaryzacji (w ramach inwentaryzacji przeprowadzanej „raz na 4 lata”) niedobór środków trwałych o wartości 5.795 zł (kosiarka) oraz pozostałych środków trwałych o wartości ogółem 6.346 zł (krzesła, podcinarki i pilarki) został rozliczony w księgach rachunkowych urzędu w 2014 roku, co było niezgodne z art. 27 ust. 2 powołanej ustawy o rachunkowości, stosownie do którego „ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym, a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji” oraz naruszyło postanowienia Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Miejskim w Szczawnie-Zdroju, wprowadzonej zarządzeniem nr 42/2011 Burmistrza Szczawna-Zdroju z dnia 27 lipca 2011 r. (załącznik nr 3).

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi

W księgach rachunkowych urzędu na koncie 011 „Środki trwałe” zaewidencjonowano budynek stanowiący siedzibę Teatru Zdrojowego w Szczawnie-Zdroju który, na podstawie art. 202 ust. 1 i 3 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, teatr nabył z mocy prawa na własność. W myśl art. 3 ust. 1 pkt 12 powołanej ustawy o rachunkowości przez aktywach - rozumie się kontrolowane przez jednostkę zasoby majątkowe o wiarygodnie określonej wartości, powstałe w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Środkiem trwałym (zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy) są rzeczowe aktywa trwałe (...) przeznaczone na potrzeby jednostki. (...).

Nie wydano decyzji, o której mowa w art. 200 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, stwierdzającej nabycie z mocy prawa przez Teatr Zdrojowy w Szczawnie-Zdroju, w oparciu o przepis art. 202 ust. 1 i 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami, prawa użytkowania wieczystego gruntów, którymi zarządzała w dniu 5 grudnia 1990 r., oraz własności położonych na nich budynków, innych urządzeń i lokali. W trakcie kontroli sporządzono projekt decyzji, o której mowa w art. 200 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi Burmistrz na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm.) i art. 4 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), Skarbnik Miasta na podstawie art. 54 ust. 1

powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodne z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu Miejskiego.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe do wiadomości Burmistrzowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień szczegółowo opisanych w protokole kontroli oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości między innymi poprzez realizację następujących wniosków:

1. Stosowanie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.) w szczególności w zakresie:
 - a) ujmowania zdarzeń, w tym operacji gospodarczych w księgach rachunkowych i wykazywania ich w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy,
 - b) ujmowania w księgach rachunkowych różnic inwentaryzacyjnych w roku obrotowym, na który przypadał termin inwentaryzacji, zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy,
 - c) dokonywania odpisów aktualizujących należności, o których mowa w art. 35b ust. 1 pkt 3 ustawy.
2. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1015), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniach budżetowych Rb-27S i Rb-PDP prawidłowych kwot skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności podatku, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 11 lit. b i § 8 ust. 3 załącznika nr 39 do rozporządzenia.
3. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2017 r., poz. 201 ze zm.), w szczególności w zakresie rozliczania nadpłat podatków w oparciu o przepisy art. 76 § 1 ustawy.
4. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2016 r., poz. 2147 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) sporządzania i podawania do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę, stosownie do art. 35 ust. ustawy (z uwzględnieniem art. 35 ust. 1b ustawy),
 - b) niepobierania od nabywców nieruchomości zaliczek na poczet kosztów przygotowania nieruchomości do sprzedaży, stosownie do art. 25 ust. 1 i 2 ustawy,

- c) wyznaczania, w zawiadomieniu wysyłanym do osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości, terminu podpisania aktu notarialnego nie krótszego niż 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, stosownie do art. 41 ust. 1 ustawy,
 - d) wydanie decyzji, o której mowa w art. 200 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, stwierdzającej nabycie z mocy prawa w oparciu o przepis art. 202 ust. 1 i 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami przez Teatr Zdrojowy prawa użytkowania wieczystego gruntów, którymi zarządzał w dniu 5 grudnia 1990 r., oraz własności położonych na nich budynków, innych urządzeń i lokali.
5. Przestrzeganie zapisów zawartych w umowach na realizację zadań publicznych z podmiotami spoza sektora finansów publicznych w szczególności w zakresie terminów i wysokości przekazywanych transz dotacji.
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm) w szczególności w zakresie dokonywania wydatków publicznych w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawa zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani

Ramona Bukowska-Mucha

Przewodnicząca Rady Miejskiej